ՆԱԽԱԳԻԾ

ԱՐՁԱՆԱԳՐԱՅԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

«_____» ___________________ 2015 թ. N _____

ք.Ստեփանակերտ

«ԲՈՒՍԱՍԱՆԻՏԱՐԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՄԱՍԻՆ

Հավանություն տալ «Բուսասանիտարիայի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի նախագծին և այն ներկայացնել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Ազգային ժողովի քննարկմանը:

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ *Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ*

ՆԱԽԱԳԻԾ

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
Օ Ր Ե Ն Ք Ը

ԲՈՒՍԱՍԱՆԻՏԱՐԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքը կարգավորում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում բուսասանիտարիայի ոլորտի իրականացմանը, կառավարմանն առնչվող հարաբերությունները, ամրագրում է պարտադիր բուսասանիտարական պահանջները և բույսերի, բուսական արտադրանքի և այլ կարգավորվող առարկաների աճեցման, պահպանման, փոխադրման կամ շուկայահանման գործընթացում բուսասանիտարական հիմնական սկզբունքները, ինչպես նաև հողերի մշակությամբ զբաղվող ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց պարտականությունները:

2. Սույն օրենքը տարածվում է բուսասանիտարիայի ոլորտում ծագած հարաբերություններին մասնակից բոլոր սուբյեկտների, այդ թվում՝ բուսասանիտարիայի ոլորտում գործունեություն իրականացնող անձանց վրա:

Հոդված 2. Բուսասանիտարիայի մասին օրենսդրությունը

1. Բուսասանիտարիայի ոլորտում ծագած հարաբերությունները կարգավորվում են սույն օրենքով, այլ օրենքներով, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով և իրավական այլ ակտերով:

2. Եթե Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով սահմանված են այլ դրույթներ, քան նախատեսված են սույն օրենքով, ապա կիրառվում են միջազգային պայմանագրերի նորմերը:

Հոդված 3. Օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.

1) ***ագրոքիմիկատներ***՝ պարարտանյութեր, քիմիական հողաբարելավիչներ, որոնք նախատեսված են բույսերի սնուցման, հողերի բերրիության բարելավման համար.

2) ***բույսեր***՝ բույսերն ամբողջությամբ և բույսերի առանձին մասերը, այդ թվում՝ սերմերը, սաղմը.

3) ***բույսերի կարանտին***՝ բույսերի պաշտպանության պետական միջոցառումների համալիր, որի նպատակն է բացահայտել, մեկուսացնել և վերացնել բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող առարկաների համար կարանտին վնասակար օրգանիզմներով վարակված օջախները.

4) ***բույսերի կարանտին գոտի***՝ տարածք, որտեղ գոյություն ունի կարանտին վնասակար օրգանիզմ, որի հետագա տարածումը կանխարգելելու և վերացնելու նպատակով սահմանվել է կարանտին

հսկողություն, և անցկացվում են բուսասանիտարական միջոցառումներ.

5) *բույսերի կարանտին վնասակար օրգանիզմ*՝ վտանգի ենթարկված գոտու համար տնտեսական նշանակություն ունեցող վնասակար օրգանիզմ, որը տվյալ գոտում դեռևս բացակայում է կամ առկա է սահմանափակ, հանդիսանում է պայքարի օբյեկտ և պաշտոնապես հսկվում է.

6) *բույսերի կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմ*՝ վնասակար օրգանիզմ, որի առկայությունը տնտեսական վնաս է հասցնում բույսերի նպատակային օգտագործմանը, և հսկվում ներմուծող երկրի կողմից.

7) *բույսերի պաշտպանության միջոցներ*՝ բույսերի վնասակար օրգանիզմների կանխարգելման, դրանց դեմ պայքարի և վերացման համար կիրառվող քիմիական, կենսաբանական միջոցներ.

8) *բույսերի պաշտպանություն*՝ բույսերի, բուսական արտադրանքի աճեցման, փորձարկման, պահպանման և փոխադրման վայրերում վնասակար օրգանիզմների դեմ քիմիական և կենսաբանական պայքարի միջոցների օգտագործում, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի պահպանության, բույսերի և կենդանիների պաշտպանությանն ուղղված վնասակար օրգանիզմների դեմ պայքարի միջոցառումների համալիր.

9) *բույսերի վնասակար օրգանիզմ*՝ բույսերի, բուսական արտադրանքի համար հիվանդությունների, վնասատուների և մոլախոտերի ցանկացած տեսակ.

10) *բույսերի վնասակար օրգանիզմների դեմ պայքար*՝ կարանտին վնասակար օրգանիզմների սերնդատվության ճնշման, մեկուսացման և (կամ) վերացման, ինչպես նաև կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմների կառավարման նպատակով բուսասանիտարական կանոնների պարտադիր կիրառում.

11) *բուսական արտադրանք*՝ բուսական ծագման չվերամշակված նյութ, ինչպես նաև վերամշակված մթերքներ (բացառությամբ ջերմամշակում անցածների), որոնք իրենց բնույթով կամ վերամշակման եղանակով կարող են ստեղծել վնասակար օրգանիզմների ներթափանցման և (կամ) տարածման վտանգ.

12) *բուսասանիտարական անձնագիր*՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում արտադրված բույսերը, բուսական արտադրանքը, կարգավորվող առարկաներն ուղեկցող փաստաթուղթ, որը հավաստում է դրանց ստուգված և կարանտին վնասակար օրգանիզմից զերծ լինելու մասին.

13) *բուսասանիտարական զննում*՝ բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող առարկաների ակնադիտական հետազոտություն՝ վնասակար օրգանիզմների առկայությունը կամ բացակայությունը պարզելու նպատակով.

14) *բուսասանիտարական կանոններ և նորմեր*՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքով և այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված բուսասանիտարական պահանջներ.

15) *բուսասանիտարական հաշվառման վկայական*՝ բուսասանիտարական հաշվառման արդյունքում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տրվող փաստաթուղթ.

16) *բուսասանիտարական հաշվառում*՝ բուսասանիտարիայի ոլորտում գործունեություն իրականացնող ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց վերաբերյալ տվյալների հավաքում, դասակարգում, պահպանում, թարմացում և օգտագործում.

17) ***բուսասանիտարական հսկողության ենթակա ապրանք***՝ բույսեր, բուսական արտադրանք, կարգավորվող առարկա

18) ***բուսասանիտարական միջոցառում***՝ պաշտոնական գործընթաց՝ ուղղված կարանտին վնասակար օրգանիզմի ներթափանցման և (կամ) տարածման կամ կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմից սպասվող տնտեսական վնասի սահմանափակմանը.

19) ***բուսասանիտարական ռիսկի վերլուծություն***՝ կենսաբանական և տնտեսական տվյալների գնահատում՝ վնասակար օրգանիզմների կարգավորման անհրաժեշտությունը որոշելու, դրանց դեմ պայքարի բուսասանիտարական միջոցառումներ իրականացնելու կամ բուսասանիտարական միջոցառումներն ուժեղացնելու նպատակով.

20) ***բուսասանիտարական ուսումնասիրություն***՝ պաշտոնական միջոցառում՝ անցկացված սահմանված ժամանակահատվածում, վնասակար օրգանիզմի սերնդատվության բնութագրի կամ տվյալ գոտում վնասակար օրգանիզմների կազմի որոշման նպատակով.

21) ***բուսասանիտարական փորձաքննություն***՝ բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող այլ առարկաների լաբորատոր հետազոտություն՝ վնասակար օրգանիզմի առկայությունը կամ բացակայությունը հայտնաբերելու նպատակով.

22) ***բուսասանիտարիա***՝ առողջ միջավայրում առողջ բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող առարկաների արտադրության նպատակաուղղված միջոցառումների համակարգ.

23) ***լիազոր մարմին (մարմիններ)***՝ բուսասանիտարիայի բնագավառում քաղաքականություն մշակող, վերահսկողություն իրականացնող և (կամ) ծառայություններ մատուցող՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության լիազորած պետական մարմին (մարմիններ).

24) ***խմբաքանակ***՝ նույն նշանակության, միևնույն արտադրողի կողմից գործողության նույն սկզբունքով արտադրված (պատրաստված), նույն բաղադրության և անվտանգությունը բնութագրող սահմանված նույն պահանջներին համապատասխանող բուսասանիտարական հսկողության ենթակա ապրանքի որոշակի քանակ, որն ուղեկցվում է ապրանքաուղեկից փաստաթղթով.

25) ***կարգավորվող առարկա (կարանտին օբյեկտ)***՝ ցանկացած բույս, բուսական արտադրանք, պահեստային տարածք, փաթեթավորման նյութ, տրանսպորտային միջոց, բեռնարկղ, հող և ցանկացած այլ օբյեկտ կամ նյութ, որը կարող է պարունակել կամ տարածել բույսերի վնասակար օրգանիզմ և որի նկատմամբ անհրաժեշտ է կիրառել բուսասանիտարական միջոցառումներ.

26) ***պեստիցիդ***՝ բույսերի պաշտպանության միջոց, ցանկացած նյութ կամ նյութերի խառնուրդ, որը նախատեսված է որոշակի վնասատուների (ներառյալ մարդկանց և կենդանիների հիվանդություններ փոխանցողների, սննդամթերքի, գյուղատնտեսական արտադրանքի, փայտանյութի, կենդանիների կերերի արտադրության, վերամշակման, փոխադրման, իրացման գործընթացներին խանգարող և խոչընդոտող վնասատուների), բույսերի և սնկերի անցանկալի տեսակների կանխարգելման, ոչնչացման կամ պայքարի համար: Պեստիցիդների խմբում ներառված են միջատասպանները (ինսեկտիցիդներ), կրծողների դեմ պայքարի միջոցները (ռոտենդիցիդներ), սնկասպանները (ֆունգիցիդներ), մոլախոտերի դեմ պայքարի համար նախատեսված նյութերը (հերբիցիդներ), բույսերի աճի կարգավորիչները, ֆերոմոնները, դեֆոլիանտները, դեսիկանտները և ֆումիգանտները.

27) ***սերմանյութ (տնկանյութ)***՝ սորտի վերարտադրության նպատակով օգտագործվող բույս կամ դրա առանձին մաս.

ԳԼՈՒԽ 2

ԲՈՒՍԱՍԱՆԻՏԱՐԻԱՅԻ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ

Հոդված 4. Բուսասանիտարիայի խնդիրները

Բուսասանիտարիայի խնդիրներն են`

1) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում բույսերի կարանտին և կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմի հայտնաբերումը և ոչնչացման կազմակերպման վերահսկողությունը.

2) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածք բույսերի կարանտին վնասակար օրգանիզմի ներթափանցման և տարածման կանխարգելումը` բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող առարկաների բուսասանիտարական զննման, փորձաքննության համար նմուշառման և բույսերի պաշտպանության նպատակով միջոցառումների իրականացումը.

3) բուսասանիտարական կանոնների և նորմերի պահպանումը` բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող առարկաների ներմուծման, արտահանման, վերաարտահանման և տարանցիկ փոխադրման ժամանակ.

4) բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող առարկաների արտադրության և վերամշակման ընթացքում, ինչպես նաև Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում գործող իրացման կետերում բուսասանիտարական կանոնների և նորմերի պահպանումը և դրանց պահպանման նկատմամբ վերահսկողությունը.

5) բույսերի վնասակար օրգանիզմի զանգվածային բազմացումն ու տարածումը ժամանակին կանխատեսելու, ախտորոշելու և կանխարգելելու նպատակով միջոցառումների իրականացումը.

6) գյուղատնտեսական, գեղազարդային մշակաբույսերի, անտառի բուսասանիտարական վիճակի բարելավման, շրջակա միջավայրին, բուսական և կենդանական աշխարհին սպառնացող վնասի բացառման ապահովումը:

Հոդված 5. Բուսասանիտարիայի ոլորտում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության լիազորությունները

1. Բուսասանիտարիայի ոլորտում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության լիազորություններն են`

1) ոլորտում իրականացվող նպատակային ծրագրերի հաստատումը.

2) բուսասանիտարիայի միջազգային համագործակցության պետական ծրագրերի հաստատումը.

3) պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների պետական գրանցման, վերագրանցման և գրանցումից հանելու կարգի սահմանումը.

4) պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների գրանցման հանձնաժողովի կազմի և գործունեության կարգի սահմանումը.

5) պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների փորձաքննության անցկացման կարգի և պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների ներմուծման կամ արտահանման եզրակացության ձևերի սահմանումը.

6) բույսերի կարանտինի սահմանումը և կարանտինի չեղյալ հայտարարումը.

7) պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների արտադրության և շրջանառության ներկայացվող պահանջների սահմանումը.

8) պեստիցիդի և ագրոքիմիկատի փաթեթավորմանը ներկայացվող պահանջների սահմանումը.

9) սույն օրենքից բխող իրավական ակտերի ընդունումը:

ԳԼՈՒԽ 3

ՊԵՍՏԻՑԻԴՆԵՐԻՆ ԵՎ ԱԳՐՈՔԻՄԻԿԱՏՆԵՐԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ

Հոդված 6. Պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների պետական գրանցումը, վերագրանցումը և գրանցումից հանելը

1. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն ներմուծվող, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում արտադրվող և շրջանառվող պեստիցիդները և ագրոքիմիկատները պարտադիր ենթակա են պետական գրանցման:

2. Պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների՝ պետական գրանցումն իրականացնում է լիազորված մարմինը՝ պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների գրանցման հանձնաժողովի (այսուհետ՝ հանձնաժողով) եզրակացության հիման վրա:

3. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում արտադրված պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների պետական գրանցումն իրականացվում է, եթե՝

1) դրանք երկու տարի անընդմեջ փորձարկվել են հանրապետության տարբեր բնակլիմայական գոտիներում.

2) առկա է դրանց մասին հանձնաժողովի դրական եզրակացություն:

4. Օտարերկրյա պետություններում արտադրված ու փորձարկված և գործածության մեջ գտնվող պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների պետական գրանցումը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում իրականացվում է, եթե առկա է դրանց մասին հանձնաժողովի դրական եզրակացություն:

5. Պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների գրանցման մասին եզրակացություն տալու համար պահանջվում են հետևյալ փաստաթղթերը.

1) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում և օտարերկրյա պետություններում արտադրված և փորձարկված պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների համար՝

ա. պեստիցիդների կամ ագրոքիմիկատների առևտրային անվանումը, ազդող նյութը կամ նյութերը, համագործիչ և օժանդակ նյութերը, յուրաքանչյուր նյութի տոկոսային հարաբերությունը, պատրաստուկային ձևը, արտադրող ֆիրման,

բ. պեստիցիդների ծախսի նորման, օգտագործման ժամկետը, եղանակը և առանձնահատկությունները, մշակումների կամ սնուցումների քանակը, սպասման ժամկետը, կիրառման սահմանափակումները, կիրառման անվտանգության ներկայացվող պահանջները, մշակվող օբյեկտը, վնասակար օրգանիզմը,

գ. ագրոքիմիկատների սպասման ժամկետը, կիրառման սահմանափակումները, կիրառման անվտանգության ներկայացվող պահանջները,

դ. պեստիցիդների կամ ագրոքիմիկատների հիգիենիկ նորմատիվները (մարդու օրգանիզմում օրվա թույլատրելի սահմանային չափաբաժինը, հողում թույլատրելի սահմանային

քանակը (միայն պեստիցիդների մասով), ջրամբարների ջրում թույլատրելի սահմանային քանակը, աշխատանքային գոտում օդում թույլատրելի սահմանային քանակը, մթնոլորտային օդում թույլատրելի քանակը և թույլատրելի առավելագույն մակարդակը սննդամթերքում),

ե. պեստիցիդների կամ ագրոքիմիկատների քիմիական փորձաքննության, մնացորդային քանակների որոշման մեթոդիկաները, պեստիցիդների՝ ազդող նյութի բյուրեղային տիպօրինակը (ստանդարտը),

զ. թունունակությունը ոչ նպատակային տեսակների համար (ձկներ, թռչուններ, մեղուներ, հողի միկրոօրգանիզմներ և այլն),

է. ազդեցությունը վերարտադրողականության վրա,

ը. մուտագեն, ալերգիկ, ուռուցքածին և մաշկագրգիռ տերատոգեն, գոնադոտրոպիկ, սաղմնաթունային հատկությունները,

թ. սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի պահանջներին համապատասխան՝ պեստիցիդի և (կամ) ագրոքիմիկատի թունաբանահիգիենիկ գնահատումը հավաստող փաստաթուղթը (հաշվետվությունը),

ժ. սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի պահանջներին համապատասխան՝ պեստիցիդի և (կամ) ագրոքիմիկատի պիտակի նկարագիրը.

2) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում արտադրված և փորձարկված պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների գրանցման համար պահանջվում է նաև՝

ա. տեղեկանք՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարբեր հողակլիմայական պայմաններում դրանց երկու տարվա դաշտային և լաբորատոր փորձարկման արդյունքների մասին,

բ. առողջապահության, բնապահպանության, գյուղատնտեսության, գիտության և կրթության լիազոր մարմնի մասնագիտական դրական եզրակացությունները.

3) օտարերկրյա պետություններում արտադրված ու փորձարկված և գործածության մեջ գտնվող պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների պետական գրանցման համար պահանջվում են նաև գրանցող երկիրը, գրանցման տարեթիվը և համարը, ընդգրկվածությունը գործող անվանացանկում:

6. Սույն հոդվածի 5-րդ մասի 1-ին կետով պահանջվող փաստաթղթերը պետք է տրամադրված լինեն արտադրողի կամ նրա պաշտոնական ներկայացուցչի կամ դիստրիբյուտորի կողմից:

7. Հանձնաժողովի եզրակացության և ներկայացվող փաստաթղթերի ձևերը հաստատում է լիազոր մարմինը:

8. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում արտադրված պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների փորձարկումն իրականացվում է դրանք գրանցման ներկայացնող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց միջոցների հաշվին:

9. Լիազոր մարմինը հանձնաժողովի եզրակացությունն ստանալուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, կայացնում է տվյալ պեստիցիդները կամ ագրոքիմիկատները գրանցելու և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում օգտագործման համար թույլատրված պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների անվանացանկում ընդգրկելու կամ գրանցումը մերժելու մասին որոշում և տեղյակ է պահում հայտատուին:

10. Պեստիցիդները գրանցման ներկայացնող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց տրամադրած տվյալները պաշտպանված են և հրապարակման ենթակա չեն, եթե փաստաթղթային փաթեթի ներկայացման ժամանակ դիմողը պահանջել է ազդող նյութի, հակաթույնի կամ համագործչի, օժանդակ նյութերի և պեստիցիդների վերաբերյալ փորձերի և հետազոտությունների արդյունքների մասին տվյալների

հավաստում այն մասին, որ փորձերի և հետազոտությունների արդյունքների վերաբերյալ տվյալների պաշտպանության ժամկետ երբեք չի սահմանվել, կամ սահմանված որևէ ժամկետ չի լրացել:

11. Պեստիցիդները և ագրոքիմիկատները գրանցվում են հինգ տարի ժամկետով, և գրանցման ներկայացնող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց տրվում է գրանցման վկայական:

12. Պեստիցիդները և ագրոքիմիկատները ենթակա են վերագրանցման, եթե`

1) լրացել է գրանցման ժամկետը, և վերագրանցման մասին հայտ է ներկայացվել.

2) մինչև գրանցման ժամկետի լրանալը տեղի է ունեցել պեստիցիդների կամ ագրոքիմիկատների ազդող կամ համագործիչ կամ օժանդակ նյութերի կամ դրանց տոկոսային հարաբերությունների փոփոխություն:

13. Վերագրանցումն իրականացվում է սույն հոդվածով սահմանված գրանցման դրույթներին համապատասխան:

14. Պեստիցիդները և ագրոքիմիկատները գրացումից հանվում են, եթե լրացել է գրանցման ժամկետը, կամ գրանցման վկայական ստացած անձը ներկայացրել է գրանցումից հանելու հայտ կամ ազդող կամ համագործիչ, կամ օժանդակ նյութերից որևէ մեկը ներառվել է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում արգելված քիմիական նյութերի և թունաքիմիկատների ցանկում:

Հոդված 7. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում արտադրվող և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն ներմուծվող պեստիցիդներին և ագրոքիմիկատներին ներկայացվող պահանջները

1. Ներմուծման և շրջանառության փուլերում պեստիցիդները և ագրոքիմիկատները պետք է բավարարեն Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները:

2. Արգելվում է ներմուծել, արտադրել, իրացնել և օգտագործել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում չգրանցված պեստիցիդներ և ագրոքիմիկատներ:

3. Արգելվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն ներմուծել արտադրողի սահմանած պիտանելիության ժամկետի մեկ երրորդից պակաս պիտանելիության ժամկետ ունեցող պեստիցիդներ և ագրոքիմիկատներ:

Հոդված 8. Պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների թունաբանահիգիենիկ գնահատումը

1. Պեստիցիդները և ագրոքիմիկատները ենթակա են պարտադիր թունաբանահիգիենիկ գնահատման, որն իրականացնում են անհրաժեշտ գիտական ու նյութական ապահովվածություն և համապատասխան որակավորված մասնագետներ ունեցող` Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նման լիազորություններ ունեցող կազմակերպությունները:

2. Պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների թունաբանահիգիենիկ գնահատման անցկացման կարգը սահմանում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության առողջապահության բնագավառի լիազոր մարմինը:

3. Կատարվող փորձարկումների կարգերի, ըստ գյուղատնտեսական մշակաբույսերի տեսականու, պատրաստուկի ծախսի նորմաների և կիրառման տեխնոլոգիաների, պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների կիրառման մասին հրահանգների ու հանձնարարականների համընկնման

դեպքում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների գրանցման ընթացքում կարող են ընդունվել այլ երկրներում իրականացված փորձարկման արդյունքները: Երկրների ցանկը հաստատում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը:

4. Թունաբանահիգիենիկ գնահատման սկզբունքներն են`

1) թունաբանահիգիենիկ գնահատման եզրակացությունների գիտական հիմնավորումը.

2) գնահատող փորձագետների անկախությունը` լիազորությունների իրականացման ժամանակ.

3) գնահատման ամբողջական իրականացումը.

4) հետազոտվող նյութերի գաղտնիության պահպանումը:

5. Պեստիցիդի և (կամ) ագրոքիմիկատի թունաբանահիգիենիկ գնահատման արդյունքում կազմվում է պեստիցիդի և (կամ) ագրոքիմիկատի անվտանգությունը հիմնավորող փաստաթուղթ:

6. Որևէ բուսական արտադրանքի շրջանառության համար նախատեսված պեստիցիդի ազդող նյութի հետազոտության սահմանված մեթոդի բացակայության դեպքում նշված բուսական արտադրանքը չի ներառվում այն մշակաբույսերի ցանկում, որոնցում տվյալ պատրաստուկը կարող էր օգտագործվել:

Հոդված 9. Պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների փաթեթավորմանը և մակնշմանը ներկայացվող պահանջները

1. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում շրջանառվող չափածրարված պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների վրա հայերեն մակնշումը պարտադիր է:

2. Մակնշումը զետեղվում է անմիջապես տարայի և (կամ) տարայի պահպանումը ապահովող փաթեթվածքի նյութին ամրացված պիտակի վրա:

3. Պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների մակնշումը պետք է ներառի`

1) պեստիցիդի կամ ագրոքիմիկատի անվանումը և նշանակությունը.

2) ազդող նյութի անվանումը, պարունակությունը.

3) արտադրողի անվանումը և գտնվելու վայրը (երկիրը, իրավաբանական հասցեն).

4) պատրաստուկային ձևը.

5) տարայի ծավալը և (կամ) զտաքաշը.

6) տեղեկություն անվտանգության մասին.

7) մանիպուլյացիոն նշանները.

8) տեղեկատվություն կիրառման վերաբերյալ (մշակվող մշակաբույսերը կամ օբյեկտը, ծախսի նորմաները, մշակումների առավելագույն քանակը, պարբերականությունը, վնասակար օրգանիզմը, «սպասման ժամկետները»).

9) գրանցման վկայականի համարը.

10) արտադրության ժամկետը (ամիսը, տարեթիվը).

11) պահման պայմանները.

12) պիտանելիության ժամկետը.

13) նույնականացման կոդը (շտրիխը).

14) կիրառման սահմանափակումները (այլ պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների հետ համատեղելիություն, բուսաթունունակություն (ֆիտոտոքսիկություն).

15) անվտանգության կանոնները աշխատելիս, տեղափոխելիս և պահպանելիս.

16) թափված պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների վնասազերծման եղանակները.

17) դատարկ տարաների վնասազերծման և (կամ) ոչնչացման եղանակները.

18) սուր թունավորումների կլինիկական պատկերը (տվյալների առկայության դեպքում), խորհուրդներ բժշկին, այդ թվում՝ հակաթույնի անվանումը (առկայության դեպքում).

19) առաջին օգնություն թունավորման դեպքում:

4. Երկաթուղային ցիստերնների և ավտոցիստերնների մակնշումը զետեղվում է երկաթուղային և ավտոմոբիլային տրանսպորտով բեռների տեղափոխման կանոններին համապատասխան:

5. Պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների փաթեթավորման, սպառողական տարայի, պիտակի, լրացուցիչ պիտակի կամ ներդիրի վրա զետեղված տեղեկությունները պետք է լինեն ընթեռնելի, ամբողջական ու հավաստի:

6. Մակնշումը պետք է կայուն լինի քիմիական նյութերի, կլիմայական գործոնների ազդեցության նկատմամբ, պահպանվի պեստիցիդի և ագրոքիմիկատի երաշխիքային պահպանման ժամկետի ընթացքում:

ԳԼՈՒԽ 4

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՄԲ ԶԲԱՂՎՈՂ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հոդված 10. Հողերի մշակությունը, պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների օգտագործումը, մոլախոտային բուսականության դեմ տարվող պայքարը

1. Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի մշակությամբ զբաղվող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք պարտավոր են իրականացնել՝

1) հողի հիմնական, նախացանքային, հետցանքային և միջշարքային մշակության համալիր միջոցառումներ.

2) հողի հողատարումը կանխարգելող համալիր միջոցառումներ.

3) հողի երկրորդային աղակալումը և ճահճացումը կանխարգելող համալիր միջոցառումներ.

4) հողի խորքային ջրերի թույլատրելի մակարդակի պահպանումը, ինչպես նաև մշակաբույսերի ոռոգման ընթացքում գերխոնավության կանխարգելումը.

5) հողի օգտակար հատկանիշների պահպանման համալիր միջոցառումներ.

6) հողը պեստիցիդների, ագրոքիմիկատների և կենսապատրաստուկների վնասակար մնացորդների աղտոտումից պաշտպանելու միջոցառումներ.

7) հողի հիմնական սննդատարրերի (ազոտ, ֆոսֆոր, կալիում) պակասը լրացնող համալիր միջոցառումներ.

8) պարարտացման համալիր միջոցառումների կատարման ընթացքում բուսասանիտարական անվտանգության ապահովումը:

2. Արգելվում են՝

1) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում օգտագործման համար թույլատրված պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների անվանացանկում չընդգրկված, ինչպես նաև ընդգրկված, բայց ժամկետանց և անորակ պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների ներմուծումը, իրացումն ու օգտագործումը.

2) բուսասանիտարական նորմերին չհամապատասխանող պահեստներում ու շինություններում պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների պահպանումը.

3) պահեստներում պեստիցիդների ու ագրոքիմիկատների և սննդամթերքի համատեղ պահպանումը, փոխադրամիջոցներով դրանց միաժամանակյա փոխադրումը.

4) պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների մնացորդային առավելագույն քանակը գերազանցող բուսաբուծական մթերքների իրացումը.

5) պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների օգտագործման համար թույլատրելի քանակների գերազանցումը:

Հոդված 11. Սերմանյութի և տնկանյութի արտադրությունը, ներմուծումը, իրացումն ու որակի պահպանումը

1. Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի մշակությամբ զբաղվող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք պարտավոր են ապահովել`

1) սերմանյութի ու տնկանյութի արտադրության համար հողի տեղանքի ընտրությունը.

2) մշակաբույսերի ցանքափոխանակությունը.

3) սերմանյութի ու տնկանյութի սորտայնության (սորտ, հիբրիդ, վերարտադրություն) դասի և որակի վկայականի առկայությունը.

4) սերմանյութի և տնկանյութի նախացանքային մշակությունը` զտումը, տեսակավորումը, ախտահանումը.

5) սերմաղաշտերի և տնկարանների գնահատման (ապրոբացիա) հատուկ միջոցառումների իրականացումը` դաշտային հետազոտություններ` սերմաղաշտերի և տնկարանների տեսակային և սորտային մաքրության ու միատարրության, վնասակար օրգանիզմներով վարակվածության որոշման միջոցառումներ.

6) սերմանյութի ու տնկանյութի ներմուծման, փոխադրման, պահպանման, իրացման և օգտագործման համալիր միջոցառումների իրականացումը:

2. Արգելվում են անհայտ ծագում ունեցող սերմանյութի և տնկանյութի իրացումը և օգտագործումը:

Հոդված 12. Բույսերի կարանտին և կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմի դեմ տարվող պայքարը

1. Բուսասանիտարիայի ոլորտում ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք պարտավոր են ապահովել`

1) գյուղատնտեսական հողատեսքերի, ցանքերի և տնկարկների կարանտին և կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմների դեմ պայքարի համալիր միջոցառումների իրականացումը.

2) հողում և բուսական արտադրանքում պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների թույլատրելի մնացորդային առավելագույն քանակի չգերազանցումը.

3) բուսասանիտարական վերահսկողության ենթակա բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող այլ առարկաների բուսասանիտարական զննումը, ստուգումը և փորձաքննությունը:

2. Արգելվում է`

1) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում պետական գրանցում չստացած, օգտագործումից հանված, ժամկետանց, անորակ և արգելված,

բնակչության առողջության և շրջակա միջավայրի համար վտանգավոր պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների օգտագործումը.

2) մինչև 18 տարեկան, պարտադիր նախնական և պարբերական բժշկական զննություն չանցած անձանց, ինչպես նաև հղի և մինչև մեկ տարեկան երեխա խնամող կանանց ներգրավումը պեստիցիդների հետ կատարվող աշխատանքներում.

3) ախտահանված սերմերի՝ որպես սնունդ, անասնակեր օգտագործումը.

4) կարանտին հայտարարված տարածքներից բուսասանիտարական վերահսկողության ենթակա բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող առարկաների արտահանումն առանց բուսասանիտարական անձնագրի:

3. Բույսերի վնասակար օրգանիզմների կարգավորման անհրաժեշտությունը որոշելու, անհրաժեշտության դեպքում դրանց դեմ պայքարի միջոցառումներ իրականացնելու նպատակով լիազոր մարմինն իրականացնում է բուսասանիտարական ուսումնասիրություն:

Հոդված 13. ***Բուսասանիտարիայի ոլորտում բույսեր, բուսական արտադրանք, կարգավորվող առարկաներ, պեստիցիդներ, ագրոքիմիկատներ արտադրող, իրացնող, փոխադրող, ներմուծող, արտահանող, վերամշակող, պահեստավորող ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց բուսասանիտարական հաշվառումը***

1. Բուսասանիտարիայի ոլորտում բույսեր, բուսական արտադրանք, կարգավորվող առարկաներ, պեստիցիդներ և ագրոքիմիկատներ արտադրող, իրացնող, փոխադրող, ներմուծող, արտահանող, վերամշակող, պահեստավորող ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց հաշվառում է լիազոր մարմինը՝ հաշվառման էլեկտրոնային համակարգում գրանցման և բուսասանիտարական հաշվառման վկայական տրամադրելու միջոցով:

2. Յուրաքանչյուր արտադրող, որի արտադրանքը նախատեսված է իրացման համար, հաշվառվում է լիազոր մարմնի կողմից, որի տվյալները գրանցվում են պաշտոնական գրանցամատյանում, և տրվում է հաշվառման չկրկնվող համար:

3. Սույն հոդվածով սահմանված դրույթները չեն կիրառվում այն բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող այլ առարկաների փոքր քանակների նկատմամբ, որոնք նախատեսված են վերջինիս սեփականատիրոջ կամ ստացողի կողմից ոչ արդյունաբերական և ոչ առևտրային նպատակներով սպառման համար կամ փոխադրման ընթացքում սպառման համար, եթե առկա չէ վնասակար օրգանիզմների տարածման ռիսկ:

4. Բուսասանիտարական հաշվառման կարգը, վկայականի և գրանցամատյանի ձևերը հաստատում է լիազոր մարմինը:

Հոդված 14. ***Բուսասանիտարական անձնագիրը***

1. Բուսասանիտարական անձնագիրը տրվում է միայն հաշվառված ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց պատկանող բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող այլ առարկաների համար՝ բուսասանիտարական զննման կամ փորձաքննության արդյունքում և բուսասանիտարական կանոնների ու նորմերի բավարարման դեպքում:

2. Բուսասանիտարական հսկողության ենթակա բույսերը, բուսական արտադրանքը և կարգավորվող այլ առարկաներն արգելվում է

ներմուծել վնասակար օրգանիզմներից զերծ գոտի կամ տեղափոխել այդ գոտով, բացառությամբ եթե առկա է բուսասանիտարական անձնագիր տվյալ գոտու համար:

Հոդված 15. *Վնասակար օրգանիզմների հայտնաբերման մասին ծանուցումը*

1. Լիազոր մարմինը գրավոր ծանուցում է Բույսերի պաշտպանության միջազգային կազմակերպությանը և Բույսերի պաշտպանության եվրոպական կազմակերպությանը, եթե հայտնաբերել է վնասակար օրգանիզմ, որի մուտքը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածք արգելված է:

2. Ծանուցման մեջ նշվում է նաև ձեռնարկված կամ նախատեսվող միջոցառումների մասին:

3. Լիազոր մարմինը միջոցներ է ձեռնարկում վնասակար օրգանիզմի վերացման, իսկ անհնարինության դեպքում դրանց տարածումը կանխարգելելու ուղղությամբ:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դեպքում լիազոր մարմինն իրականացնում է հայտնաբերված վնասակար օրգանիզմի ռիսկի վերլուծությունները տվյալ տարածքի համար, ձեռնարկված միջոցառումների շարունակման, դադարեցման կամ փոփոխման անհրաժեշտությունը պարզելու նպատակով:

ԳԼՈՒԽ 5

ԲՈՒՅՍԵՐԻ ԿԱՐԱՆՏԻՆԻ ՍԱՀՄԱՆՄԱՆ ԵՎ ՎԵՐԱՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 16. *Բույսերի կարանտինի սահմանումը*

1. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում բույսերի կարանտին վնասակար օրգանիզմների հայտնաբերման, մեկուսացման, վերացման և տարածման կանխարգելման նպատակով իրականացված բուսասանիտարական մշտադիտարկման և լաբորատոր փորձաքննության եզրակացության հիման վրա, կարանտին օրգանիզմից զերծ գոտում կարանտին վնասակար օրգանիզմով վարակվածություն հայտնաբերվելու դեպքում`

1) լիազոր մարմնի որոշմամբ ստեղծվում է ժամանակավոր աշխատանքային խումբ, որտեղ ընդգրկվում են լիազոր մարմնի, պետական կառավարման ու տեղական ինքնակառավարման մարմինների, բուսասանիտարիայի ոլորտի գիտական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ.

2) ժամանակավոր աշխատանքային խումբը լիազոր մարմին է ներկայացնում առաջարկություններ` կարանտին գոտում իրականացվող միջոցառումների վերաբերյալ.

3) լիազոր մարմինը հաստատում է հայտնաբերված վնասակար օրգանիզմի անվանումը, դրանց տարածման սահմանները (արեալները), հնարավոր վնասի գնահատումը, կարանտինի և հարող տարածքների սահմանները, առաջարկվող միջոցառումների ցանկը և կարանտին սահմանելու վերաբերյալ առաջարկություն է ներկայացնում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարություն`

միաժամանակ ներկայացնելով սույն կետով նախատեսված փաստաթղթերը.

4) բույսերի կարանտինը սահմանվում է հանրապետության, շրջանի, համայնքի, բնակավայրերի կամ ֆիզիկական ու իրավաբանական անձանց պատկանող տարածքում կամ դրանց մի մասում.

5) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում կարանտին վնասակար օրգանիզմների տարածումը կանխելու նպատակով լիազոր մարմինը կարանտին գոտում իրականացնում է վերահսկողություն կարանտին վնասակար օրգանիզմների ոչնչացման և կարգավորվող առարկաների վարակազերծման բուսասանիտարական միջոցառումների անցկացման նկատմամբ:

2. Բույսերի կարանտին սահմանված գոտիներից բույսերը և բուսական արտադրանքը, սերմերը և տնկանյութը դուրս բերելը կատարվում է լիազոր մարմնի տված բուսասանիտարական անձնագրի առկայությամբ: Առանց բուսասանիտարական անձնագրի դուրս բերված ապրանքները ենթակա են վարակազերծման, անհրաժեշտության դեպքում՝ ոչնչացման:

3. Արգելվում են կարանտին վնասակար օրգանիզմներով վարակված բազմամյա տնկարկներին հարող տարածքներում տնկարանի հիմնումը և չհետազոտված տարածքներից պատվաստակալների և պատվաստացուների մթերումն ու օգտագործումը:

4. Տնկանյութի արտադրությամբ զբաղվող յուրաքանչյուր տնտեսավարող պետք է ունենա կարանտին հսկողության մատյան՝ աճեցված և իրացված տնկանյութի կարանտին հետազոտությունների արդյունքները և կարանտին վնասակար օրգանիզմների բացակայության, բուսասանիտարական միջոցառումների վերաբերյալ տեղեկությունները գրանցելու համար:

5. Կարանտին սահմանված գոտում բուսասանիտարական հսկողության ենթակա բույսերի, բուսական արտադրանքի, սերմերի և տնկանյութի արտադրությամբ, մթերմամբ, փոխադրմամբ, պահեստավորմամբ և (կամ) իրացմամբ զբաղվող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք կարանտին վնասակար օրգանիզմի դեմ պայքարի միջոցառումները կազմակերպում և անցկացնում են վերահսկողություն իրականացնող մարմնի անմիջական հսկողության ներքո:

6. Եթե կարանտին սահմանված գոտում բուսասանիտարական զննումից և (կամ) փորձաքննությունից պարզվել է, որ արտադրողի արտադրած, օգտագործած կամ պահեստավորած բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող այլ առարկաների որոշակի խմբաքանակ առողջ է և վնասակար օրգանիզմների տարածման ռիսկ չի ներկայացնում, ապա բուսասանիտարական անձնագիրը լրացվում է միայն տվյալ խմբաքանակի համար:

Հոդված 17. Բույսերի կարանտինի գոտում կիրառվող պայքարի միջոցառումները, կարանտինի չեղյալ հայտարարումը

1. Բույսերի կարանտինի գոտում իրականացվում են բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող այլ առարկաների պարտադիր ախտահանում (վարակազերծում) կամ ոչնչացում:

Բույսերի կարանտինի գոտում սահմանափակվում կամ արգելվում են բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող այլ առարկաների արտածումը, ինչպես նաև դրանց հետ առնչվող փոխադրամիջոցների ելքն ու մուտքը:

2. Բուսասանիտարական վերահսկողություն իրականացնելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձը պարտավոր է կարանտին

գոտում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տալ առաջադրանքներ սույն օրենքի պահանջների կատարման վերաբերյալ և հսկողություն իրականացնել դրանց կատարման նկատմամբ:

3. Բույսերի կարանտինը չեղյալ է հայտարարվում լիազոր մարմնի առաջարկությամբ` համապատասխան միջոցառումների իրականացման և վնասակար օրգանիզմի օջախների ոչնչացման դեպքում, ինչպես նաև Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության սահմանած այլ դեպքերում:

4. Բույսերի կարանտինի սահմանման և կարանտինի չեղյալ հայտարարման մասին տեղեկությունները տրվում են զանգվածային լրատվության միջոցներով:

ԳԼՈՒԽ 6

ԲՈՒՅՍԵՐԻ, ԲՈՒՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ԵՎ ԿԱՐԳԱՎՈՐՎՈՂ ԱՅԼ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐԻ ՎԱՐԱԿԱԶԵՐԾՈՒՄՆ ՈՒ ՈՉՆՉԱՑՈՒՄԸ

Հոդված 18. *Բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող այլ առարկաների վարակազերծումն ու ոչնչացումը*

1. Բույսերի կարանտին վնասակար օրգանիզմների մուտքը, տարածումն ու վարակի օջախները վերացնելու նպատակով բուսասանիտարական փորձաքննության արդյունքում բուսասանիտարական վերահսկողություն իրականացնելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձի տված եզրակացության հիման վրա վարակակիր կամ հիվանդության կասկած առաջացնող բույսերը, բուսական արտադրանքը և կարգավորվող այլ առարկաները վարակազերծվում կամ ոչնչացվում են` բուսասանիտարական կանոններին համապատասխան` բուսասանիտարական վերահսկողություն իրականացնելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձի հսկողությամբ:

2. Բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող այլ առարկաների վարակազերծման անհրաժեշտությունը, կատարման վայրը և եղանակը որոշում է բուսասանիտարական լիազոր մարմնի պաշտոնատար անձը:

3. Բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող այլ առարկաների վարակազերծման և ոչնչացման հետ կապված ծախսերը կատարվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳԼՈՒԽ 7

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍՈՒՅՆ ՕՐԵՆՔԸ ԽԱԽՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հոդված 19. *Պատասխանատվությունը սույն օրենքը խախտելու համար*

Սույն օրենքը խախտող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք պատասխանատվություն են կրում օրենքով սահմանված կարգով:

ԳԼՈՒԽ 8

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 20. Օրենքի ուժի մեջ մտնելը

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

2. Սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասով ագրոքիմիկատների վերաբերյալ սահմանափակումներն ուժի մեջ են մտնում 2017 թվականի հունվարի 1-ից:

3. Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով անժամկետ գրանցված և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում օգտագործման համար թույլատրված բույսերի պաշտպանության քիմիական ու կենսաբանական միջոցների անվանացանկում ընդգրկված պեստիցիդները համարվում են գրանցված 5 տարի ժամկետով` սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

4. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել «Բուսասանիտարիայի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության 2014 թվականի սեպտեմբերի 18-ի ՀՕ-29-Ն օրենքը:

5. «Բուսասանիտարիայի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության 2014 թվականի սեպտեմբերի 18-ի ՀՕ-29-Ն օրենքի համաձայն ընդունված իրավական ակտերը գործում են այնքանով, որքանով չեն հակասում սույն օրենքի պահանջներին:

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱԳԱՀ *Բ. ՍԱՀԱԿՅԱՆ*

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ
«ԲՈՒՍԱՍԱՆԻՏԱՐԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ

Անհրաժեշտությունը

«Բուսասանիտարիայի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության բուսասանիտարիայի ոլորտի օրենսդրությանը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրության համապատասխանեցման պահանջով, բուսասանիտարիայի անվտանգության բնագավառի միջազգային՝ ընդունված և կիրառվող պահանջների ներդրմամբ, որն անմիջականորեն կնպաստի բուսասանիտարիայի ոլորտի անվտանգության ապահովման գործունեության կազմակերպմանը և իրականացմանը: Նախագիծն իր մեջ ներառում է նոր հասկացություններ, մեկնաբանություններ: Առանձին հոդվածներով սահմանվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության լիազորությունները, պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների պետական գրանցումը, վերագրանցումը և գրանցումից հանելու եղանակները, պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների թունաբանահիգիենիկ գնահատումը, փաթեթավորմանը և մակնշմանը ներկայացվող պահանջները, գյուղատնտեսական գործունեությամբ զբաղվող ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց պարտականությունները և այլն:

Ընթացիկ իրավիճակը և խնդիրները

Ներկայումս խնդիր է առաջացել գործող «Բուսասանիտարիայի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքը Հայաստանի Հանրապետության նույնանուն օրենսդրությանը համապատասխանեցնելու, բուսասանիտարիայի ոլորտը, որպես առանձին բնագավառ պատկերացնելու, անվտանգության ապահովումն իրականացնելու և դրա նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու անհրաժեշտությունը սահմանելու:

Նախագծի մշակման գործընթացում ներգրավված անձինք

Նախագիծը մշակվել է ԼՂՀ գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության աշխատակազմի և գյուղատնտեսության նախարարության աշխատակազմի իրավաբանական բաժնի կողմից:

Ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման դեպքում բուսասանիտարիայի բնագավառը կլինի ավելի անվտանգ, ապահով, վերահսկվող, պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների, ներմուծմամբ, արտադրությամբ, մակնշմամբ,

պահմամբ, տեղափոխմամբ, իրացմամբ, օգտագործմամբ զբաղվող ֆիզիկական անձինք և տնտեսավարող սուբյեկտներն ավելի ուշադրություն կդարձնեն բուսասանիտարիայի կանոնների և դրանց ապահովումն իրականացնող իրավական ակտերի պահանջների կատարման նկատմամբ, որն էլ իր հերթին իր դրական հետևանքները կթողնի ոլորտի զարգացման և կատարել ագործման վրա:

<u>Այլ տեղեկություններ</u>

«Բուսասանիտարիայի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի նախագիծը սահմանված կարգով դրվել է հանրային քննարկման Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության պաշտոնական կայքէջում: Սահմանված ժամկետներում առաջարկություններ կամ դիտողություններ չեն ստացվել:

ԼՂՀ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐ *Ա. ՄԽՈՅԱՆ*

ՏԵՂԵԿԱՆՔ
«ԲՈՒՍԱՍԱՆԻՏԱՐԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՄ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԲՅՈՒՋԵՆԵՐՈՒՄ ԾԱԽՍԵՐԻ ԵՎ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԷԱԿԱՆ ԱՎԵԼԱՑՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՄ ՆՎԱԶԵՑՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Բուսասանիտարիայի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունումը պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի բյուջեում ծախսերի և եկամուտների էական ավելացում կամ նվազեցում չի պահանջում:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ
«ԲՈՒՍԱՍԱՆԻՏԱՐԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ԱՅԼ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՄ ԲԱՑԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Բուսասանիտարիայի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունումը այլ իրավական ակտերի ընդունման անհրաժեշտություն կառաջացնի:

ԼՂՀ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐ Ա. ՄԽՈՅԱՆ

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
«ԲՈՒՍԱՍԱՆԻՏԱՐԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

«Բուսասանիտարիայի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ առաջարկություններ և դիտողություններ չկան:

ԼՂՀ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲԱԺՆԻ ՊԵՏ